

Polomské novinky

2

Dnes v čísle:

- Pozvánka na zasadnutie OZ
- Plán zvozu TKO a poplatky za zvoz
- Fašiangy, turíce, Veľká noc príde...
- OZ Trend informuje

MESAČNÍK OBČANOV OBCE POLOMKA, ROČNÍK XIX.

14. FEBRUÁR 2009

NEPREDAJNÉ

Oslobodenie obce Polomka

Dňa 30. 1. 2008 sme si pripomenuli 64. výročie oslobodenia obce Polomka. Pripomeňme si niektoré historické fakty o tejto významnej udalosti. Horehronia sa týkala Západokarpatská útočná operácia vojsk 2. a 4. ukrajinského frontu, prebiehajúca od 12. januára 1945 do 1. marca 1945. táto vojenská operácia bola priamou súčasťou veľkej strategickej ofenzívy sovietskych frontov od Baltického mora po Karpaty. Práve ňou sa začalo druhé obdobie oslobodzovacích bojov na území Československa. Prostredníctvom tejto operácie bolo oslobodené celé územie východného Slovenska, časť južného a podstatná časť stredného Slovenska až po Liptovský Mikuláš a celé údolie Hrona.

Od Telgártu k Breznu postupovali Horehroním útvary 8. sovietskej jazdeckej divízie. V období od 29. do 31. januára oslobodili obce Telgárt, Červenú Skalú, Pohorelú, Helpu, Zavadku, Polomku, Bacúch, Beňuš, Gašparovo, Bujakovo, Braváčovo, Filipovo a priblížili sa k Breznu.

Do obce Polomka vstúpili v noci z 29. na 30. januára 1945 vojaci Rumunskej armády. V priestoroch miestnej školy bola zriadená vojenská nemocnica, ktorá slúžila predovšetkým pre potreby armády.

Na znak úcty k týmto udalostiam sme položili veniec k pamätnej tabuli na zdravotnom stredisku. Po slávnostnom akte starosta pozval zúčastnených na posedenie na obecnom úrade. V príjemnej atmosfére viedli rozhovor aj o problémoch dnešných dní. (rr)

Podpora Európskej únie smeruje do Polomky

Obci Polomka bol schválený grant Ministerstvom životného prostredia na výstavbu splaškových kanalizácií, ktoré sa budovali v rokoch 2004-2006 - ide o splaškové kanalizácie na uliciach Jánošíkova, J.Kráľa, Ždiarska a SNP horná časť. Finančné prostriedky sú z Operačného programu Základná infraštruktúra, ktorý sa realizoval v rokoch 2004-2006 s čerpaním do konca roka 2008. Nakoľko sa v tomto programe nevyčerпали všetky finančné prostriedky, MZP SR vyhlásilo v októbri 2008 výzvu na dočerpanie týchto prostriedkov z už realizovaných stavieb. náš podaný projekt bol vyhodnotený ako úspešný a bola schválená celková dotácia 203 877 € (6,142 mil. Sk). Čerpanie finančných prostriedkov z tohto programového obdobia bolo Európskou komisiou predĺžené vzhľadom na finančnú krízu do 30.6.2009. Každý schválený projekt je dobrý, len tá administratíva okolo neho je neuveriteľne náročná, o čom by mohli hovoriť všetci zamestnanci obecného úradu, keď sa pripravova-

li pôdklady pre preplatenie nákladov. V súčasnosti je na MZP SR posudzovaná žiadosť o platbu. Skutočne preplatená suma sa môže líšiť od schválenej. Dúfam, že nie veľmi.

Toto ale nie je všetko. Podarilo sa aj niečo tiež veľmi dobré, teda schválenie finančných prostriedkov na výstavbu novej kanalizácie z Operačného programu Životné prostredie, ktorý sa realizuje v rokoch 2007-2013 na MZP SR. Do prvej výzvy sme zaslať projekt na výstavbu kanalizácie na nasledovných uliciach a predpokladanej výstavby v rokoch 2009- Mlynská, 2010 Zápotockého, Nálepkova, Kukučínova + Osloboditeľov, 2012 Kaštieľna a Komenského dolná časť. Projekt bol úspešný a schválená dotácia je 1 211 845 € (36 508 325 Sk), spolufinancovanie obce je 63781,78 € (1 921 490 Sk). V roku 2009 bude verejné obstarávanie, vypracovanie realizačnej dokumentácie, začiatok výstavby predpokladáme v auguste 2009.

Ing. Stanislav Priboj

POZVÁNKY

FS BREZINKY VÁS POZÝVA
NA
FAŠIANGOVÉ POBAVENIE
S POCHOVANÍM BASY
21. 2. 2009 V KD POLOMKA

Prvé predstavenie o 16.00 hod.

Vstupné : 1 €

Druhé predstavenie o 19.00 hod.

Vstupné : 1,50 €

Pohreb basy Barbory sa uskutoční

len na druhom predstavení o 19.00 hod.

Vstupenky si môžete zakúpiť v predpredaji v pohrebničtve Martina (pri autobusovej zastávke) alebo v kancelárii v KD.

Starosta obce Polomka Vás pozýva na

Stretnutie starostu s občanmi

dňa 22. 2. 2009 (nedeľa) o 15.00 hod

V sobášnej miestnosti v kultúrnom dome v Polomke.

- Položte otázky, na ktoré chcete dostať odpovede

- Diskutujte o veciach verejných

- Vzneste pripomienky, návrhy

Dňa 27. 2. 2009 sa o 18.00 v budove MŠ uskutoční Koncert učiteľov Základnej umeleckej školy Polomka. Srdečne Vás pozývame.

...

V dňoch 16. – 20. marca sa uskutoční verejná súťaž žiakov hudobného odboru Základnej umeleckej školy Polomka.

...

Dňa 30. 3. o 17.00 sa v budove MŠ uskutoční Verejný koncert žiakov Základnej umeleckej školy Polomka.

Všetkých Vás srdečne pozývame.

...

Krnačkové preteky v Polomke sa uskutočnia 7. 3. 2009 v lyžiarskom stredisku Polomka- Bučnik.

V prípade nepriaznivých podmienok sa podujatie neuskutoční.

Naši jubilanti

u mesiaci február 2009

Magdaléna Šándorová, Mlynská 11 – 95 rokov

Anna Skoršepová, Hámor 5 – 80 rokov

Elena Kaštanová, Nová 9 – 80 rokov

František Maruškin, SNP 127 – 80 rokov

Emília Maruškinová, Bernolákova 27 – 80 rokov

Prajeme Vám všetko, čo môžeme priať,
nech máte svoju lásku komu dať,
nech Vás má každý veľmi rád.

Oslávencom srdečne blahozeláme a prajeme
im ešte veľa veľa rokov spokojného života.

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Január 2009

Narodení: Schvarzbacher Filip, Ždiarska 24
Murín, SNP 51
Oceľ Patrik, Komenského 82
Berký Marek, Osloboditeľov 41

Prihlásení: 0

Odhlásení: Berkýová Miroslava, Osloboditeľov 41
Balážová Viktória, Osloboditeľov 41
Ing. Mesiarkin Martin, Jánošíkova 47
Oceľová Anna, Komenského 15

Saksa Jozef, Jesenského 19
Ďurčenková Agnesa, Komenského 37
Zomretí: Horváthová Irma, Bernolákova 29 – 86 rokov
Oceľ Milan, Komenského 109 – 62 rokov
Oceľ František, Záhradná 23 – 78 rokov
Vengerová Emília, Kaštielna 10 – 81 rokov

Počet obyvateľov k 31.1.2009 – 3046

SPOMÍNAME

Keď zomrie mama, slniečko zájde.
V srdci nám zostane smútok a chlad.
V tom širom svete sotva sa niekto nájde,
kto by jak mama vedel mať rád.

Dňa 11. februára uplynul rok, čo nás opúстила
naša mama a stará mama

Helena Jagerčíková

S láskou na ňu spomínajú dcéra Anna a syn Rudolf s rodinami.
Vnúčatá Rastislav, Patrik, Janka, Tomáš a Silvia s rodinami
na stárku s úctou spomínajú.

Zavrela si oči, srdce prestalo biť,
aj keď sa ti tak veľmi chcelo žiť.
Smútok a ticho dolieha na náš dom,
veľmi nám chýbaš, Hanka drahá v ňom.

Dňa 21. februára si pripomenieme druhé vý-
ročie úmrtia našej manželky, matky, dcéry, ses-
try a švagrinej

Anny Vojtkovej

S láskou spomínajú manžel, deti, rodičia,
brat a švagriná s rodinou.

S hlbokým zármutkom si na drahú Hanku Vojtkovú
spomínajú aj kolegovia z obecného úradu.

INZERCIA

Predám 2 kusy váleň – s úložným
priestorom, celočalúnené. 1ks-25€,
spolu 40€. Tel: 0905293461

RUSANKA

Nám. M.R.Štefánika 42/35, nad Eurozmrzlinou (na poschodí), Brezno
(oproti zvonici, nad Eurozmrzlinou)

– športové odevy a obuv, termooblečenie

Ponúkame tovar značiek: ZAJO, FOB, KEFAS, ALPINA, 4F,
HIGH SPORT, X-IT, SLOVENKA, TATRASVIT a iné

! Do konca februára zľavy na :

Vetrovky, lyžiarske nohavice, rukavice, termooblečenie
(vybrané druhy), čiapky

Pozvánka na zasadnutie obecného zastupiteľstva

Podľa § 13 zákona č.369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov, starosta obce zvoláva zasadnutie obecného zastupiteľstva na deň 19. februára 2009 o 18.00 hod. do obradnej miestnosti v Polomke.

Program zasadnutia:

- Otvorenie
- Volba návrhovej komisie
- Správa o plnení uznesení obecného zastupiteľstva
- Plán kontroly na rok 2009
- Zhodnotenie stavu bezpečnosti a vývoja kriminality za rok 2008
- Schválenie plánu kultúrno- výchovnej činnosti na rok 2009
- Správa o výsledkoch inventarizácie za rok 2008
- Správa o činnosti komisii OZ za rok 2008
- Informácia i vývoji získavania zdrojov z fondov EÚ
- Priebežná správa o lyžiarskom vleku
- Rôzne
- Interpelácia a diskusia

A máme nový cestný zákon...

Na internete ma zaujal článok, pod ktorý sa ľudia podpisovali a spisovali petíciu proti opitým vodičom. Keď si ktokolvek prečítal tento príbeh, nielenže mal po prečítaní na tele husiu kožu, ale mu určite napadlo, že to môže byť príbehom hocikoho z nás. Veď noviny prinášajú veľmi často takéto smutné správy. Cesty sú plné „rýchlych“ vodičov, a žiaľ, aj opitých. Neviem, aká je štatistika, ale zákon schválilosti býva, že opitému sa nestane nič a ten, kto dopláca je obvyčajne nevinná obeť. A čo som tým chcela povedať? Vodiči uvádzajú do praxe nový cestný zákon, kompetentní ich kontrolujú a my dospelí dohovráame svojim deťom, aby si dávali pozor a jazdili opatrne. A môžeme urobiť ešte viac. Môžeme im byť hlavne príkladom. Nech nás nikdy nevidia sadať za volant pod vplyvom alkoholu, nech do-

držujeme to, čo nám predpisujú zákony. Veď keby to všetci rešpektovali, určite by bolo menej smútku. Veď možno keby aj vodičovi z nášho príbehu bol...

PS: A neberte si príklad z verejnej činných a známych ľudí, ktorí môžu jazdiť bez predpisov a nič sa im nestane.

A teraz ten príbeh:

Išla som na párty a pamätám si, čo si mi hovorila. Povedala si mi, aby som nepila, mami. Tak som si namiesto alkoholu dala nealko. Bola som na seba hrdá, presne ako si hovorila, že budem. Tak som nepila a šoférovala som. Kamaráti si mysleli, že môžem. Zvolila som si správne a rada od teba bola taktiež správna. Párty skončila a ľudia sa rozišli. Nastúpila som do auta, istá tým, že sa domov dostanem celá. Nikdy som si nemyslela, čo príde, mami. Niečo, čo som vôbec nečakala. Teraz le-

žim na chodníku a počujem policajta ako hovorí: „Ten čo zapríčinil tú nehodu bol opitý.“ Mami, jeho hlas znie tak veľmi ďaleko. Moja krv je všade okolo mňa a ja skúšam neplakať. Počujem doktora ako hovorí: „To dievča umiera.“ Som si istá, že ten chlap nemal ani tušenie, čo sa stalo, keď bol opitý, pretože si vybral piť a šoférovať. A ja teraz musím umrieť. Tak prečo to tí ľudia robia, mami? A teraz bolesť zabíja mňa ako sto bodajúcich nožov. Odkáž sestře, aby sa nebála, mami. Odkáž otcovi, aby bol statočný a že prídem do neba. Akoto, že nevie, že nie je správne piť a šoférovať. Ja by som mohla ešte žiť. Mých spomaluje. Vážne sa začínam báť. Toto sú moje posledné chvíle a aj som nepripravená. Prajem si držať za ruku, keď tu ležim a umieram. Chcela by som ti povedať: „Mám ta rada, mami a zbohom.“

M.Pisárová

Plán zvozu tuhého komunálneho odpadu v obci Polomka na rok 2009

Zvoz 1 – 13. január, 10. február, 10. marec, **Zvoz 2** – 14. január, 11. február, 11. marec

Zvoz 3 – 15. január, 12. február, 12. marec, **Zvoz 4** – 16. január, 13. február, 13. marec

Zvoz 1 – ulice: Nová, Clementisova, Jegorovova, Zápotockého, Komenského horná časť a dolná časť, SNP horná časť vrátane uličiek

Zvoz 2 – ulice: SNP dolná časť vrátane uličiek, Dimitrova, Osloboditeľov od križovatky smer Brezno, Jesenského, Sládkovičova, Železničná, Hronská, Štúrova dolná časť, Sama Chalupku

Zvoz 3 – ulice: Osloboditeľov od križovatky smer Č.Skala, Kukučínova, Záhradná, Kaštielna, Hámor, Kraskova, Jánošíkova, Odbojárrov, Bernolákova

Zvoz 4 – ulice: Štúrova horná časť, Nálepškova, Janka Kráľa, Ždiarska

Plán zvozu separovaného odpadu v obci Polomka na rok 2009

Január – 7. 1. 2009, február – 3. 2. 2009, marec – 3. 3. 2009

Zber separovaného odpadu sa v roku 2009 vykonáva v zimných mesiacoch raz za mesiac a trvá jeden deň. Pokiaľ sa nestihne separovaný odpad zo všetkých ulíc vyzbierať, tak sa zbiera aj na druhý deň. V letných mesiacoch sa zber separovaného odpadu vykonáva raz za tri týždne a trvá jeden deň. Pokiaľ sa nestihne separovaný odpad zo všetkých ulíc vyzbierať, tak sa zbiera aj na druhý deň. Žiadame občanov, aby odpad vykladali najneskoršie do 7.00 hod v deň zberu.

Separujeme tieto druhy odpadu : sklo, plasty, železo, papier, autobatérie, pneumatiky.
Celoročné plány zvozov obdržíte pri zaplatení poplatku zavoz odpadu na rok 2009

Poplatky za zvoz odpadu na rok 2009

1 osoba - neseparuje odpad 9 € - 271 Sk
Chalupári 20 € - 602,50Sk

Občania, ktorí separujú odpad

1 osoba 7 € - 211 Sk, **2 osoby** 14 € - 422 Sk, **3 osoby** 21 € - 633 Sk, **4 osoby** 28 € - 844 Sk

Študenti stredných a vysokých škôl bývajúcih na internátoch 2 € - 60,-Sk
je potrebné doložiť potvrdenie o návšteve školy

Občania pracujúci v zahraničí a v mestách na Slovensku /Ba,KE/- 4,5 E – 135,50 Sk
je potrebné doložiť fotokópie platných pracovných zmlúv

Poplatok je nutné zaplatiť do konca marca tohto roku.

Mária Ocelová

Z detstva krajiny

V tichu hôr a lesov rodných tu je moja dedina, cti, oslavy ľudí hodných v nich je moja rodina. Odnášam si perlu v duši, ju ani čas neporuš, z najdrahšej domoviny-briliant z detstva krajiny.

Z našich čriepkov

Ako učiteľka slovenského jazyka, literatúry a dejepisu som pozývala na besedy, poriadane pre žiakov i pre verejnosť, významných spisovateľov i literárnych historikov.

Tak sme sa na našich besedách stretávali s našim rodákom, pánom profesorom Jozefom Mesiarkinom, ktorého príslušníci rodu Hrablayovcov poznajú podľa knižičky – Zemani bez kúrii. Nuž verte mi, že bolo čo počúvať, už len o Antonovi Bernolákovi.

Tam, kde je dnes malý ostrov a na ňom kostolík na Oravskej priehrade, tam sa uňho rodila prvá láska k budúcomu kňazskému povolaniu. Vody Oravskej priehrady pochovali jeho rodnú Slanicu i jeho zemiansky rodný dom. Rodina Bernolákovcov mala namaľovaný rodostrom. Požiar nelútošne zhltnul i rodový armales Bernolákovcov. Všetci Bernolákovci boli zemani. Najznámejšie dielo Antona Bernoláka bol Päťjazyčný slovník. Pri jeho tvorbe mu pomáhali kapláni i mnísi františkáni. Práca to bola veľmi náročná a tak sa Bernolák s humorom vyjadril: „Keby som bol sudcom, dal by som trestancom za trest písať slovníky.“

Kdesi na šurianskej fare sa zachovala komoda, v ktorej boli vzácne knihy i vzácne dokumenty po Antonovi Bernolákovi, ktoré roku 1961 boli odovzdané múzeu.

Aj o Irenke Kráľovej nám veľmi veľa porozprával, ved'ona ho ešte tak trochu i učila. Ved' Irenka nebola hocikto, ale vnučka nášho štúrovského búrliváka, Janka Kráľa. Synovia Janka Kráľa sa poma-

darčili, aj meno si pomadarčili na Senkyrayi a žili v Budapešti. Vnučka Janka Kráľa, Irenka, vychovaná ako Maďarka, prišla do Polomky učiť v roku 1907 a učila tu 13 rokov. Jej stará matka, Mária Modrányiová- Kráľová, žila v tej dobe u svojho syna v Sedmohradsku. Bola už stará a chorá, mala strach z invázie nepriateľských vojsk, a tak sa dala odviezť na Horniaky ku svojej vnučke Irenke. 30. septembra 1916 pani Kráľová, manželka Janka Kráľa, tu ukončila svoju životnú púť.

Pán Mesiarkin skúmal život Janka Kráľa i jeho rodinných príslušníkov. V nádeji, že v Sarvaši- v južnom Maďarsku nájde ešte svoju pani učiteľku- Irenku, sa za ňou vybral, no žiaľ, privítala ho už len jej dcéra Klárka. Klárka hovorila s pánom Mesiarkinom len po maďarsky. Tešila sa, že si Slováci tak veľmi vysoko vedia jej prastarého otca – Janka Kráľa. Zo zásuvky klasicistického písacieho stola vyťahla sklenú pečať, ktorú vo svojej praxi používal Janko Kráľ a ešte niekoľko originálnych rukopisov a rodinných fotografií. To všetko venovala Matici Slovenskej so slovami: „Pre mojich potomkov tieto veci nemajú hodnotu, ale pre slovenský národ znamenajú bohatstvo.“

A to je, milí čitatelia, ktorí sa budete unávať týmto článkom, len to najmenšie z činnosti, ktorú pre históriu literatúry a históriu vôbec urobil náš rodák, dnes už zosnulý – pán profesor Jozef Mesiarkin.

Mária Ocelová

Podakovanie

Učiť sa a zároveň pracovať v príjemnom a čistom prostredí je pranie každého žiaka a učiteľa. Nám všetkým, žiakom i učiteľom Špeciálnej základnej školy v Polomke sa toto pranie splnilo, a to vďaka dobrej spolupráci našej školy a farského úradu v Polomke. V hornej budove, ktorá patrí farskému úradu, dlhé roky neboli maľované triedy, sociálne zariadenia a chodba. Tieto priestory nutne potrebovali rekonštrukciu. Dnes je však situácia iná. Popukané omietky sa renovovali novými stierkami, kompletne sa vymaľovali celé triedy, chodba, sociálne zariadenia, namaľovali sa sokle. Všetko žiari novými teplými farbami a vyžaruje pocit čistoty a celkovej príjemnej atmosféry.

Touto cestou sa chceme srdečne poďakovať za pomoc a finančnú podporu Farskému úradu v Polomke, nášmu duchovnému otcovi, kanoňikovi Mgr. Jozefovi Palušákovovi.

Žiaci a učiteľia ŠZŠ v Polomke

... pasujem ťa za budúceho školáka

Týmto slovami boli medzi budúci školáci prijatí naši predškoláci z MŠ. Streda 4.2. bola pre všetkých dňom veľkého očakávania. Deti netrpezlivo ráťali, kedy príde tento deň. Deň zápisu do základnej školy a „noc odvahy“ (deti prespali v MŠ so svojimi učiteľkami).

Vypuklo to o 15.00. V materskej škole bolo rušno. Prišli pani učiteľky, zo základnej školy školáci, rodičia a mohli sme začať. Všetkých na úvod privítali pani riaditeľky. Naši malí neodkavci sa usadili ako v divadle, pretože pre nich divadelníci zo základnej školy pod vedením p. učiteľky Latinákovvej a Orovčíkovvej pripravili rozprávku O dvanástich mesiacoch. Po peknej rozprávke sme sa pustili do práce. Deti si zasadili k pracovným listom, ktoré spolu s pani učiteľkami zo základnej školy riešili. Po práci boli odmenené darčekom, perníkmi a koláčikmi, ktoré pre nich pripravili žiaci ZŠ. No a vily svojimi čarovnými palčičkami pasovali našich predškolákov za budúci školáci. Deti sa s pani učiteľkami vybrali

do školy, aby sa s ňou bližšie zoznámili. Keď sme sa vrátili zo školy, zábava pokračovala ďalej. Hanka Šuchaňová – teta ochránarka -, s ktorou sa deti už poznajú, sa s nimi porozprávala o dôležitosti ochrane prírody a premietla im diapozitívy o zvieratkách a o prírode.

No a prišiel čas na večeru, ved' po takom výkone sme aj zaslužili. (Mimochodom, vraj varíme lepšie ako naše kuchárky. Čau párky). A aby nám nesadlo na žalúdok (tie párky), ešte sme sa po-

hrali, zatancovali a šup šup do postieľok. Príprava na spánok trvala dlho. Aj keď v škôlke televízor nemáme, rozprávky na dobrú noc boli. Premietané. Ako v kine. Ved' aj bola poriadna tma. Skúšali sme či sa niekto bojí tmy. Nikto. Mali baterky. Poslední mechroši zaspali o 22.30 a potom už aj učiteľky. Počas dňa a noci sa nič mimoriadne nestalo. Deti boli spokojné, nikto neplakal, nikto sa nebál. Ved' aj prečo. Už sú z nich budúci školáci. Nie?

M. Pisárová

FAŠIANGY, TURÍCE, VEĽKÁ NOC PRÍDE

Fašiangy je obdobie od Troch kráľov až do polnoci pred škarou – Popolcovou stredou. Potom nasleduje 40 dňový pôst (začínajúci až koncom 4 st. kresťanskou cirkvou) až do Veľkého piatku. Je to prechodné obdobie medzi zimou a jarom.

Podľa prameňov z obdobia Veľkej Moravy sa u nás v 9. storočí používal termín mjasopust (konec jedenia mäsa pred pôstom). V Česku sa toto slovo zachovalo ako masopust, na Slovensku sme však neskôr prebrali nemecký názov fašiangy.

Vo fašiangovom období bolo na hospodárstve relatívne menej práce. Počas fašiangov sa organizovali zabíjajky, zábavy a tiež sa robievalo veľa svadieb. Ľudia sa obliekali do masiek, ktoré okrem zábavnej funkcie mali aj ochranný význam a mali chrániť proti pôsobeniu negatívnych síl, mali zabezpečiť úrodný rok a plodnosť hospodárskych zvierat.

Posledné tri dni boli najveselešie a zábavy vyvrcholili v utorok poslednou muzikou pred Popolcovou stredou. Fašiang končil pochovaním basy. Pri tomto symbolickom pohrebe miestni občania v prestrojení za farára, organistu, kostolníka uskutočnili obrad, pri ktorom bolo veľa plaču, smiechu a zábavy všetkých prítomných.

Tradičným jedlom tohto obdobia bolo obradové pečivo - fánky, smažené šišky, slaninka s klobáskou, huspenina.

Ľudia sa počas fašiangov chovali uvoľnene, parodovali zaužívané správanie sa, preobliekali atď. Rôznymi cestami boli tieto slávnosti obohacované o antické prvky, napríklad saturnálii, luperkálii, dionýzii či bakchaná-

žali šišky a fánky. Bolo zvykom sa riadne najesť pred obdobím pôstu a tradovalo sa, že človek bude potom hladný po zvyšok roka. Typické boli aj obchádzky v maskách, kde mládež získavala jedlo z čoho sa potom niečo spoločne urobilo (zväčša richtárka). Masky. Okrem preobliekania sa za druhých sa zaužívalo aj zosmiešňovanie samých seba, potom boli typické zoomorfne masky (turoň, koza, medved). Sú dôkazy aj toho, že masky a sprievody vo vidieckom prostredí sa viac spájali so zimným slnovratom a svadbami ako s koncom fašiangov (u evanjelikov). Vyvrcholením bolo pochovanie basy (v utorok v noci pred Popolcovou stredou). Ako sa vraví iný kraj, iný mrav, tu to tiež platí. I keď sa tu vyskytujú aj spoločné črty. V obci Devín sa pražila praženica, na ktorú bola pozvaná celá dedina. Mládenici najprv týždeň pred zábavou chodili po dedine a pozývali dievčatá, ale aj starších. Pri tejto obchádzke nezabudli pobrať vajčička a slaninu. Praženicu väčšinou pripravovala richtárka, potom sa začínala zábava, na ktorej boli aj pražené šišky, karamel, zavin, huspenina... V Honte bolo zvykom robiť pálenku. Chlapci chodili po dedine a vyberali zno, taktiež spojené s obchádzkami za dievčatami a pýtaním slaniny, klobásky a niekde im dali aj údené mäso. Všetko sa odnieslo na priadky, kde dievčatá pripravili pohostenie. Fašiangy sa končili v utorok o polnoci. Spôčiatku boli v ostatných regiónoch Slovenska tieto zvyky dosť podobné, aj keď sa vyskytovali isté odlišnosti v slávnostiach, dĺžke ich trvania, spôsobe zábavy, typoch jedál a pod.

Zdroj: Wikipédia

Polročné šantenie

Koniec polroka je vždy sprevádzaný očakávaním, aké bude hodnotenie našej práce. Nastal štvrtok – 29.1. a našej škole hneď ráno začalo polročné šantenie v maskách. Na šantení sa zúčastnili žiaci prvého aj druhého stupňa. Väčšina žiakov bola oblečená v maskách. Prevažovali masky pirátov, čarodejní a princezien. Tento rok sme však videli aj nové masky, ako napríklad Marfušu, Spidermana, dvojičky. Karneval nám spríjemňovala pekná hudba, na ktorú sme si aj zatancovali. Na konci boli niektoré masky ohodnotené a obdarené nejakou maličkosťou.

Po šantení sa žiaci rozišli do tried, kde im triedni učitelia odovzdali vysvedčenie.

M. Bošefová, 8.A

Jamie Oliver, známy ako kuchár bez čapice, síce hovorí o tom, že mnohí chudobní ľudia konzumujú kvalitnú stravu, no v Británii sa stretáva s domácnosťami s plazmovými televízormi a ľudia jedia polotovary, hoci majú na kvalitné jedlo. (Zdroj: Profit, 2/2009) Ale jeho tvrdenie môžeme vnímať aj v širších súvislostiach.

Pohodlie je pohodlie. Často sa nám nechce zápasit s novými informáciami a keď sa dozvieme niečo nové, zistíme, že ešte by sme potrebovali vedieť viac a potom ešte viac. A tak z pohodlnosti môže trpieť naše zdravie, životné prostredie, kariéra...

Na Slovensku situácia zďaleka nie je ešte zlá. Vďačíme tomu školstvu, čítaniu kníh (aj keď dnešné deti čítajú oveľa menej) a záujmu o vzdelávanie. Slováci sú považovaní za vzdelaný ná-

Jamie Oliver: Existuje nový typ chudoby - vedomostná chudoba

rod. A podľa mňa aj sú. Niekedy však chýba istota, či naozaj to, čo vieme, vieme dobre a či sa to dá využiť aj niekde inde ako pri lúštení krížoviek.

Možno práve v súvislosti s hospodárskou krízou je čas oprášiť staré vedomosti a získať nejaké nové, prípadne nadobudnúť istotu. Aby sme v zložitejšej situácii, vo väčšej konkurencii uspeli: udržať si miesto, získať nové alebo skúsiť podnikat. Ťažšie obdobie života nás zvyčajne vyburcuje a my opustíme pohodlie a hľadáme nové možnosti a príležitosti, alebo si vytvoríme nové. Hoci som sa stretla s dievčinou, kto-

rá sa pohoršovala, že na pracovnom pohovore jej povedali, že sa bude musieť počas práce aj vzdelávať. Veď ona pred piatimi rokmi skončila školu a má maturitu! Mnohí vieme, čo všetko sa nám už v živote zišlo, hoci sme sa to naučili aj nechciac či nedobrovoľne. Aj naši starí rodičia hovorievali že „čo máš v hlave, to ti nikto nevezme“. A tak sa asi občas vyplatí investovať aj do vzdelania, hoci ho nevidno tak ako plazmový televízor :).

Občianske združenie TREND v spolupráci so Základnou školou v Polomke pre vás na marec pripravilo ďalšie kurzy, ktoré by vám mohli byť užitočné ako v práci, tak aj v bežnom živote. Informácie o nich a prihlášky získate aj na obecnej stránke www.polomka.sk.

M. Heretová

Občianske združenie Tradície Rozvoj Ekológia Našej Dediny v spolupráci so ZŠ v Polomke vás pozýva v marci na kurzy:

Nebojme sa počítača

Kurz pre úplných začiatočníkov, ktorí nemajú skúsenosti s využitím počítača, alebo majú len minimálne zručnosti. Bez obmedzenia veku.

Témy:

- * Prečo počítač? Človek a PC
- * Čo je počítač. Nebojme sa počítača
- * Základné pojmy - operačný systém, pracovná plocha, okno, súbory, zložky...
- * Ako napísať žiadosť, životopis, ... - Textový editor (Word) - písanie, úprava, uloženie, tlač textu.
- * Ako vytvoriť tabuľku - tabuľkový kalkulátor (Excel)
- * Internet: studňa informácií (orientácia v ponuke pracovných miest), počítačová pošta, elektronické bankovníctvo
- * Možnosť zaradenia ďalšej témy podľa záujmu účastníkov kurzu

Termín: 9. - 12. marec od 17.00. do 19.00. hodiny v ZŠ
 Trvanie kurzu: 8 hodín
 Cena na osobu: 16 €
 Minimálny počet účastníkov: 8
 Maximálny počet účastníkov: 9
 Lektor: Mgr. Iveta Kohárová
 Prihlásiť sa môžete do 27. februára 2009, elektronicky do 4. marca 2009

Príprava na pracovný pohovor

Kurz je určený ľuďom, ktorí si chcú zlepšiť svoje komunikačné schopnosti pri hľadaní si zamestnania.

Témy:

- * Čo je komunikácia
- * Kladenie otázok
- * Aktívne počúvanie
- * Prvý dojem
- * Životopis
- * Žiadosť
- * Motivačný list

Termín: 9. - 10. marec od 17.00. do 19.00. hodiny v ZŠ
 Trvanie kurzu: 4 hodiny
 Cena na osobu: 7 €
 Minimálny počet účastníkov: 8
 Maximálny počet účastníkov: 12
 Lektor: Michaela Heretová
 Prihlásiť sa môžete do 27. februára 2009, elektronicky do 4. marca 2009

Podnikanie - mám na to?

Možnosť otestovať svoje schopnosti pre podnikanie a overiť si predpoklady úspechu na trhu.

Témy:

- * predpoklady pre podnikanie
- * miera rizika
- * rozhodovanie
- * podmienky pre začatie podnikania
- * podnikateľský plán
- * finančný tok

Termín: 16. - 19. marec od 17.00. do 19.00. hodiny v ZŠ
 Trvanie kurzu: 8 hodiny
 Cena na osobu: 15 €
 Minimálny počet účastníkov: 8
 Maximálny počet účastníkov: 12
 Lektor: Michaela Heretová
 Prihlásiť sa môžete do 11. marca 2009

Účastník získa osvedčenie o absolvovaní kurzu. Prihlášky získate v ZŠ v Polomke alebo na adrese michaela@polomcania.sk

Recepty na fašiangové dobroty

Tradičné šišky

Potrebuje: 1 kg polohrubej múky, citrónovú kôru z polovice citróna, 40 g droždia, trochu mlieka, 4 žltky, 80 g práškového cukru, 100 g masla, štipku soli, 2 PL rumu, 250 g marhuľového lekváru, vanilínový cukor na posypanie, masť, olej alebo stužený pokrmový tuk na vyprážanie

Postup:

1. Múku zohrejeme na teplom mieste, potom do nej postrúhame citrónovú kôru. Pridáme droždie rozmiešané vo vlažnom mlieku, žltky, cukor, roztopené maslo, soľ a rum. Prilejeme toľko vlažného mlieka, aby sme vareškou vypracovali vláčne cesto. Keď sa v ceste začínajú vytvárať bubliny a nelepi sa na nádobu ani na varešku, trochu ho posypeme múkou, prikryjeme čistou utierkou a necháme na teplom mieste vykysnúť.
2. Vykysnuté cesto na pomúčenej doske zľahka vyvalkáme a z polovice cesta okrúhlo formičkou povykrajujeme kolieska. Na druhej polovici cesta si najprv formičkou označíme kolieska, do stredu každého dáme kúsok lekváru, prikryjeme vykrojeným kolieskom, dookola prstom trochu stlačíme a opäť formičkou vykrojíme.
3. Lekvárom naplnené šišky zakryjeme obrúskom a necháme na teplom mieste nakysnúť. Vyprážame ich v horúcom tuku v dostatočne veľkej nádobe. Keď z jednej strany zružovejú, hneď ich obrátíme a vyprážame aj z druhej strany. Hotové vyberieme, uložíme na čistý hodvábný papier alebo obrúsk, aby sa zbavili prebytočného tuku a posypeme vanilínovým cukrom.

Výborné fánky

300 g hladkej múky (Speciál), 30 g cukru, 40 g kvasníc, 50 ml mlieka, 40 g masla, 100 - 150 ml kyslej smotany, 2 žltky, 5 lyžíc rumu soľ, masť alebo olej na vyprážanie, práškový a vanilínový cukor na obalovanie

1. Všetky suroviny spolu zmiešame a vypracujeme hladké cesto, ktoré sa odlepuje od rúk.
2. Cesto prikryjeme čistou utierkou a necháme vykysnúť.
3. Vykysnuté cesto znova vypracujeme a na pomúčenej doske rozvalkáme. Pomočou radielka pokrájame na obdĺžniky alebo kosoštvorce, ktoré v strede dvakrát narežeme. Pod utierkou ich necháme ešte dobre nakysnúť, potom ich vyprážame v rozpálenom tuku alebo oleji dočervena.
4. Usmažené fánky necháme odkvapkať na papierovom obrúsku a obalíme ich v zmesi práškového a vanilínového cukru.

Z droj: internet